

CONEO

Ideje koje se isplate.

Mesečni Bilten

Septembar 2025.

CONEO.RS

1.

NOVI ZAKON O CENTRALNOM REGISTRU STVARNIH VLASNIKA STUPA NA SNAGU 1. OKTOBRA 2025.

Novi Zakon o Centralnom registru stvarnih vlasnika (Službeni glasnik RS, br. 19/2025, 51/2025, 60/2025) stupa na snagu 1. oktobra 2025. godine. Svi obveznici su dužni da usklade poslovanje sa novim zakonskim zahtevima najkasnije do 30. novembra 2025.

Obveznici zakona su: privredna društva (osim javnih akcionarskih društava), ogranci, zadruge, fondacije, udruženja, političke stranke, sindikati, sportske organizacije, crkve i verske zajednice, ustanove i strana predstavništva.

Jedna od ključnih novina je mogućnost navođenja više pravnih osnova prilikom prijave stvarnog vlasništva. Prateća dokumentacija se obavezno dostavlja putem portala Agencije za privredne registre (APR). U nju spadaju: osnivački akti, lična dokumenta, šeme vlasničke strukture, izjave o povereništvu i, gde je primenljivo, izvodi iz stranih registara sa overenim prevodom na srpski jezik.

Ukoliko ne dođe do promene vlasničke strukture, obavezno je godišnje potvrđivanje podataka preko APR portala.

Neusklađenost povlači upisivanje subjekta na „sivu listu” APR-a, što može negativno uticati na njegov ugled i poslovanje.

2.

REPUBLIČKI ZAVOD ZA STATISTIKU: SPOLJNOTRGOVINSKI DEFICIT 7,8% ZA SEDAM MESECI

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku (RZS), ukupna spoljnotrgovinska razmena robe Srbije u periodu januar–jul 2025. iznosila je oko 43,75 milijardi evra, što predstavlja rast od 9,5% u odnosu na isti period prošle godine.

Detalji razmene:

- » Izvoz: 19,32 milijarde evra (+9,8%)
- » Uvoz: 24,43 milijarde evra (+9,3%)
- » Deficit: 5,1 milijarda evra (+7,8%)

Odnos pokrivenosti uvoza izvozom blago je porastao na 79,1% (sa 78,8%).

Regionalna struktura:

- » Izvoz: Vojvodina 32,6%, Beograd 22,5%, Jugoistočna Srbija 22,0%, Šumadija i Zapadna Srbija 21,5%.
- » Uvoz: Beograd 45,0%, Vojvodina 30,8%, Šumadija i Zapadna Srbija 13,4%, Jugoistočna Srbija 8,9%.

Najveći obim razmene ostvaren je sa državama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini, pri čemu zemlje EU učestvuju sa 58,2% ukupne razmene.

3.

ŠTA ZNAČI ZELENA TRANZICIJA ZA KOMPANIJE U SRBIJI?

Da bi kompanije u Srbiji bile konkurentnije na izvoznim tržištima, zelena tranzicija je neophodna. Ovaj proces prevazilazi puku zaštitu životne sredine; to je strateški korak koji podstiče održivi ekonomski rast, otvara nova radna mesta i smanjuje poslovne rizike.

Zelena tranzicija podrazumeva suštinsku promenu poslovnih praksi. To uključuje usvajanje tehnologija koje štede resurse i energiju, korišćenje obnovljivih izvora energije i primenu principa cirkularne ekonomije. Kompanije se podstiču da se fokusiraju na ceo životni ciklus proizvoda kako bi ostvarile značajne uštede u vodi, energiji i emisiji CO₂. Ovaj pristup na kraju vodi ka uvođenju održivih poslovnih modela.

Kompanije koje su već primenile čistije metode proizvodnje postigle su impresivne rezultate, sa prosečnim godišnjim uštedama od oko 100.000 evra. Kao podrška ovom procesu, inicijative poput GreenUp Accelerator programa pomažu startupima da razviju i plasiraju na tržište zelene inovacije u oblastima kao što su reciklaža, digitalno upravljanje energijom i precizna poljoprivreda.

4.

KAKO SE UKLONITI SA LISTE KORISNIKA SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA (SEF)?

Sistem elektronskih faktura (SEF) se stalno razvija, a jedno od čestih pitanja je – kako ukloniti firmu sa liste korisnika.

Prema Zakonu o elektronskom fakturisanju, entitet može biti uklonjen sa liste kada više nema zakonsku obavezu da koristi sistem. Najčešći razlog za to je prestanak postojanja privrednog društva ili preduzetnika i njegovo brisanje iz privrednog registra. Drugi razlog može biti kada je entitet pristupio dobrovoljno, a istekao mu je period korišćenja.

Postupak uklanjanja

Korisnik može pokrenuti postupak podnošenjem elektronskog zahteva Centralnom informacionom posredniku, uz navođenje razloga za uklanjanje. Uz zahtev se dostavljaju osnovni podaci o firmi, a po potrebi i dodatna dokumenta, poput dokaza o brisanju iz privrednog registra. Nakon obrade i potvrde zahteva, korisnik se zvanično uklanja sa liste.

Važno je napomenuti da Centralni informacioni posrednik može i samoinicijativno ukloniti korisnika ako utvrdi da firma više ne postoji ili da ne ispunjava uslove za korišćenje sistema. Na ovaj način lista korisnika se redovno ažurira.

Prema mišljenju poreskih savetnika, postoji razlika između uklanjanja sa liste i deaktivacije naloga. Nalog korisnika na SEF portalu može biti deaktiviran kako bi se onemogućio pristup sistemu, ali korisnik i dalje ostaje u bazi podataka. Ovo omogućava čuvanje istorije poslovnih transakcija za interne evidencije.

5.

DA LI DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ILI PREDUZETNIK MOGU DA SE VRATE NA STARIJI POSLOVNI MODEL?

Kako posao raste, preduzetnici se često pitaju da li mogu da se vrate na raniji model poslovanja.

Preduzetnici koji pređu sa paušalnog oporezivanja na vođenje poslovnih knjiga mogu se vratiti na paušal, pod uslovom da i dalje ispunjavaju zakonske kriterijume.

Kada preduzetnik preraste u društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO), ne postoji zakonska mogućnost povratka na status preduzetnika. Razlog leži u osnovnim pravnim razlikama: preduzetnik lično odgovara za poslovne obaveze, dok DOO odgovara samo imovinom društva.

Raspuštanje DOO je dug i složen postupak, pa je direktan povratak nemoguć. Ipak, moguće je ugasiti DOO i potom otvoriti novu preduzetničku radnju. Takođe, zakonski je dozvoljeno istovremeno biti i preduzetnik i vlasnik DOO.

Za one koji tek pokreću biznis, važno je pravilno izabrati model od početka:

- » Paušal – manje administracije, ali i ograničenja u rastu.
- » Knjigovodstvo – veća fleksibilnost.
- » DOO – ograničena odgovornost, ali složenije procedure i bez mogućnosti povratka.

6.

NEPRIJAVLJENA SKLADIŠTA PREDSTAVLJAJU PRAVNI I FINANSIJSKI RIZIK

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji jasno propisuje: skladištenje robe u neprijavljenim skladištima smatra se nezakonitim skladištenjem. Ovo može dovesti do ozbiljnih pravnih i finansijskih posledica za preduzeća.

Poslovni konsultant Vera Tomić objašnjava da su vlasnici preduzeća dužni da prijave sve promene poslovnog prostora kako Agenciji za privredne registre (APR), tako i Poreskoj upravi. Ako se prostor više ne koristi, potrebno je podneti registracionu prijavu APR-u i obavestiti Poresku upravu putem obrasca PPD-2. Neprijavljivanje može dovesti do nepotrebnih poreza ili taksi.

Ovo pravilo se odnosi na sve poslovne prostore, a ne samo na sedišta firme. U to spadaju prodavnice, skladišta, kancelarije, pa čak i otvoreni prostori koji se koriste za obavljanje delatnosti.

Ozbiljne kazne za nepoštovanje propisa:

- » Krivična odgovornost: skladištenje robe u neprijavljenom prostoru može dovesti do kazne zatvora od tri meseca do tri godine.
- » Zabrana obavljanja delatnosti: preduzetniku ili odgovornom licu u pravnom licu može se zabraniti obavljanje delatnosti u trajanju od jedne do pet godina.
- » Oduzimanje robe: sva roba zatečena u neprijavljenom skladištu biće trajno oduzeta.
- » Novčane kazne: u rasponu od 100.000 do 2.000.000 RSD za pravna lica, odnosno do 150.000 RSD za preduzetnike.

Svi poreski obveznici moraju registrovati svaki prostor u kojem skladište robu ili obavljaju poslovne aktivnosti elektronski, preko portala Poreske uprave, korišćenjem obrasca EP IPP. Važno je ovo učiniti na vreme, jer nije moguće retroaktivno podneti prijavu ukoliko poreska kontrola ili poreska policija već započne postupak.

7.

IZMENE U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA: ŠTA JE NOVO ZA KVARTALNE OBVEZNIKE OD JULA 2025.

Počev od poreskog perioda jul–septembar 2025, kvartalni obveznici PDV-a mogu da očekuju nekoliko izmena u načinu prijavljivanja podataka u Sistem elektronskih faktura (SEF). Nove odredbe donose i automatizovane funkcije i dodatne obaveze.

Od ovog perioda, poreska osnovica iz dokumenata o umanju automatski će se pojavljivati u rubrikama 1.4 i 1.6 prethodnih poreskih evidencija. Ovaj automatski unos biće izvršen samo ako se datumi umanjenja i izdavanja dokumenta pravilno podudaraju. Takođe, poreska osnovica za stornirane fakture više se neće prikazivati u prethodnim poreskim evidencijama za kvartalne obveznike.

Zbog velikog broja izmena, Ministarstvo finansija je produžilo prelazni period do kraja 2025. godine. To znači da obveznici koji na vreme isprave greške u svojim PDV evidencijama neće snositi kaznene posledice. Od januara 2026. godine očekuje se uvođenje automatizovane PDV prijave, koja će zameniti sadašnji obrazac POPDV. Novi sistem je osmišljen tako da odmah pokaže i najmanje nepravilnosti.

Propisane kazne za nepravilnosti:

- » Za pravna lica: od 200.000 do 2.000.000 RSD
- » Za preduzetnike: od 50.000 do 500.000 RSD
- » Za odgovorna lica: od 50.000 do 150.000 RSD

8.

ŠTA SE DEŠAVA SA IMOVINOM KADA NEMA NASLEDNIKA?

U Srbiji, zaboravljeni bankovni računi, nepokretnosti i druge ušteđevine ne upravljaju se kroz transparentan sistem sa jasnim rokovima, što dovodi do neizvesnosti oko nepreuzetih sredstava.

Prema važećim zakonima, ukoliko nema zakonskih naslednika do četvrtog naslednog reda, imovina prelazi u vlasništvo države. Međutim, postupak nije jednostavan zbog nedostatka centralizovanog registra. U praksi, mnogi građani nisu ni svesni postojanja imovine koju su ostavili njihovi srodnici.

Rokovi za prenos imovine:

- » Pokretna imovina, poput novca na bankovnim računima, prelazi u vlasništvo države nakon 3 godine.
- » Nepokretna imovina, kao što su nekretnine, prelazi u vlasništvo države nakon 10 godina.

Za razliku od mnogih drugih zemalja, poput SAD-a, Velike Britanije ili Španije, koje imaju jasne mehanizme i posebne fondove za upravljanje nepreuzetom imovinom, Srbija i dalje nema transparentan sistem. Vreme je da Srbija uvede jasan okvir koji će štititi prava građana i očuvati vrednost njihove imovine.

9.

DA LI PENZIONERI MOGU PRIMATI ISPLATE SAMO NA TEKUĆI RAČUN?

Od izmena Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju iz 2019. godine, sve penzije i novčane naknade isplaćuju se isključivo na bankovni račun. Penzioneri su u obavezi da dostave potvrdu o tekućem računu kako bi ostvarili pravo na isplatu.

Najvažnije informacije:

- » Adresa navedena u prijavi mora odgovarati adresi na ličnoj karti.
- » Slobodni ste da izaberete banku, ali posjedovanje aktivnog računa je obavezno.
- » Pensioneri koji žive u inostranstvu primaju isplate na devizni račun i od njih se može tražiti dostavljanje potvrde o životu.
- » Promena banke je sada jednostavnija nego ranije.
- » Punomoćje je i dalje neophodno ukoliko penziju u vaše ime prima drugo lice.

Važno je blagovremeno prijaviti svaku promenu ličnih podataka, poput promene adrese ili novog zaposlenja. U suprotnom, može doći do obustave isplate. Iako se isplate mogu naknadno obnoviti, retroaktivno se mogu naplatiti najviše za period od 12 meseci.

Ove tehničke izmene sistema uvedene su radi veće sigurnosti, ali zahtevaju i da penzioneri budu informisani i redovno ažuriraju svoje lične podatke.

10.

STOPA NEZAPOSLENOSTI U SRBIJI PALA NA 9,1%

Srbija beleži postepeni pad stope nezaposlenosti poslednjih godina, dostigavši novi minimum od 9,1%. Ovaj pozitivan trend podstaknut je privrednim rastom, razvojem tržišta i otvaranjem većeg broja kvalitetnih radnih mesta.

Tržište rada se udaljava od niskokvalifikovanih poslova. Sve veći broj kompanija fokusira se na dizajn, razvoj i proizvodnju gotovih proizvoda, što povećava potražnju za specijalizovanim znanjima. Najtraženija zanimanja danas su IT stručnjaci, inženjeri, pravnici i kvalifikovani zanatlije poput stolara i zavarivača.

Sa druge strane, postoji višak radnika u oblastima kao što su administrativno osoblje i tekstilna industrija. Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, u evidenciji je preko 344.000 nezaposlenih lica, od kojih mnogi imaju nizak nivo obrazovanja i digitalnih veština.

Kako bi se prevazišao ovaj jaz u veštinama, sistem zapošljavanja se sve više fokusira na potrebe poslodavaca. Cilj je obezbediti ciljane obuke, programe prekvalifikacije i praktičnu podršku kako bi tražioci posla lakše pronašli stabilno zaposlenje. Aktivnim prilagođavanjem potrebama privrede, Srbija jača svoje tržište rada i priprema se za dalju strukturnu transformaciju.

11.

DA LI ZAPOSLENI IMAJU PRAVO NA JUBILARNE NAGRADE?

Odgovor je – ne uvek. Prema Zakonu o radu, poslodavci mogu, ali nisu obavezni, da uvedu jubilarne nagrade za svoje zaposlene. To znači da one nisu zakonska obaveza, već mogućnost koju poslodavac može predvideti u jednom od sledećih dokumenata:

- » pravilnik o radu
- » kolektivni ugovor
- » ugovor o radu

Ukoliko je pravo na jubilarnu nagradu definisano u nekom od ovih dokumenata, poslodavac je tada u obavezi da isplati nagradu svakom zaposlenom koji ispunjava uslove.

Jubilarne nagrade se najčešće isplaćuju za 10, 20, 30 ili 40 godina rada, a isplata se mora izvršiti u roku od 30 dana od dana kada zaposleni stekne pravo.

Ako poslodavac nema interni akt kojim se predviđa jubilarna nagrada, zaposleni nema pravo da je zahteva. U tom slučaju, sve zavisi isključivo od odluke poslodavca. Zato je važno da i poslodavci i zaposleni budu upoznati sa svim internim pravilnicima i ugovorima.

CONEO

Ideje koje se isplate.

Mesečni Bilten

Septembar 2025.

CONEO.RS

KONTAKT

CONEO – Revizija d.o.o. BEOGRAD

Knez Mihailova 22,
Belgrade, 11000, Serbia

+385 11 3039104

www.coneo.rs

Christian Braunig Managing Partner

e-mail

Nevenka Petrović Director

e-mail

Worldwide service
through [ETL Global](#)

Ovaj materijal je pripremljen isključivo u svrhu opštih informacija i nije namenjen za upotrebu kao računovodstveni, poreski ili drugi profesionalni savet. Za dodatne informacije, kontaktirajte naše konsultante.